

Силабус курсу:

КУЛЬТУРОВІДПОВІДНІСТЬ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Ступінь вищої освіти:	Магістр
Спеціальність:	231 Соціальна робота, 232 Соціальне забезпечення/Управління соціальним закладом, 073 Менеджмент/Управління соціальним закладом
Рік підготовки:	1
Семестр викладання:	осінній
Кількість кредитів ЄКТС:	5.0
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	залік

Автор курсу та лектор:

Бровендер Олена Олександрівна (лектор)

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

Старший викладач кафедри практичної психології та соціальної роюоти

посада

ovcharenko@snu.edu.ua

електронна адреса

+38-095-412-15-55

телефон

Viber за номером
телефону

месенджер

325ГК аудиторія кафедри
ППСР

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Метою лекційних занять за дисципліною є розкриття загальних та специфічних особливостей даної дисципліни, її структури, окремих методів наукового пізнання; конкретизація зв'язку фундаментальних об'єктів з конкретною навчальною дисципліною, демонстрація системних відносин, надання цілісної уяви про предмет; деталізація і по елементне вивчення й засвоєння відповідних дисципліні понять, теорій; формування у студентів системи знань на основі усвідомлення загальних закономірностей, загальних принципів, поступового переходу від окремих до більш широких узагальнень; диференціювання знань, що дозволяє із великої кількості одержаних знань виділяти тільки ті, на які падає основне змістовне і логічне навантаження та які є опорою для встановлення зв'язків між основними поняттями теми, курсу, предмету.

Метою самостійної роботи за дисципліною є засвоєння студентом навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача; переорієнтація із лекційно-інформативної на індивідуально-диференційовану, особистісно-орієнтовану форму та на організацію самоосвіти студента; поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці.

Результати навчання:

Знати: зміст, характер і процес надання соціальних послуг; організаційні форми, цілі, засоби і результати надання соціальних послуг; сутність, види та форми надання соціальних послуг; особливості суб'єктно-об'єктних і суб'єктно-суб'єктних відносин у сфері надання соціальних послуг; зміст,

характер і процес формування надання соціальних послуг; соціальні норми, що регламентують надання соціальних послуг; соціальну характеристику основних одержувачів соціальних послуг; організацію діяльності фахівця соціальної роботи з надання соціальних послуг; нормативно-правове забезпечення діяльності з надання соціальних послуг

Вміти: виявляти і оцінювати потреби різних груп населення у соціальних послугах; застосовувати наукові знання та практичні підходи до розробки конкретної соціальної послуги; орієнтуватися в організаційних та управлінських питаннях щодо надання соціальних послуг; 4 організувати робоче місце та діяльність з надання соціальних послуг різним групам населення; попереджати, а при виникненні конфліктних ситуацій з клієнтом вирішувати їх у відповідності з правовими нормами; забезпечити високу якість надання соціальних послуг у відповідності з діючими стандартами в даній сфері.

Передумови до початку вивчення:

Основними завданнями вивчення дисципліни «Культуровідповідність соціальних послуг» є систематичне та послідовне викладання особливостей проведення соціально-психологічних тренінгів за кордоном та в Україні; озброєння майбутніх фахівців з соціальної роботи історичними знаннями для використання досвіду минулого у повсякденній практиці соціального працівника; показати еволюцію поглядів та підходів до соціальної допомоги; розширити уявлення про місце, роль та призначення такого явища, як соціальна допомога; формування принципів гуманізму та патріотизму у майбутніх фахівців..

Мета курсу (набуті компетентності)

Мета викладання дисципліни викладання навчальної дисципліни «Культуровідповідність соціальних послуг» є забезпечення успішного засвоєння здобувачами вищої освіти професійних знань щодо надання різного виду та форм соціальних послуг, здійснення професійної діяльності з надання соціальних послуг, управління нею та організації співробітництва під час надання соціальних послуг

Вивчення даного навчального курсу призначене для формування, удосконалення та розвитку у здобувача вищої освіти наступних компетентностей:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально, відповідально та свідомо.

ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК09. Навички міжособистісної взаємодії

СК01. Здатність до розуміння та використання сучасних теорій, методологій і методів соціальних та інших наук, у тому числі методи математичної статистики такі як кількісні соціологічні методи, стосовно завдань фундаментальних і прикладних досліджень у галузі соціальної роботи.

СК02. Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення.

СК03. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації.

СК04. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи.

СК05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства.

Що забезпечується досягненням наступних програмних результатів навчання:

РН1. Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог..

РН4. Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій, як із галузі соціальної роботи, так і з інших галузей соціогуманітарних наук.

РН8. Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях.

РН9. Виконувати рефлексивні практики в контексті цінностей соціальної роботи, відповідальності, у тому числі для запобігання професійного вигорання

РН10. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи.

РН12. Оцінювати соціальні наслідки політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії

та сталого розвитку суспільства, розробляти рекомендації стосовно удосконалення нормативно-правового забезпечення соціальної роботи.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1	Система соціального обслуговування населення України	6/4	Організація соціального обслуговування та захисту населення. Організаційно-правові засади здійснення соціального обслуговування та захисту населення	Індивідуальні завдання. Опитування
2	Соціальний захист жінок і соціальна робота	6/4	Жінка і соціально-культурне середовище Правовий аспект соціального захисту жінок	Індивідуальні завдання.
3	Соціальна робота з молоддю	6/4	Основні напрямки державної політики соціальної роботи з молоддю Напрямки і технології соціальної роботи з молоддю	Індивідуальні завдання. Обговорення
4	Соціальна робота з сім'єю	6/4	Загальні положення Соціально-правовий захист сім'ї Сім'я як об'єкт соціальної роботи Соціальна робота з молоддю сім'єю Соціальна робота з прийомною сім'єю	Індивідуальні завдання. Опитування
5	Соціальна робота з людьми похилого віку	6/4	Теоретичні основи соціальної роботи з людьми похилого віку Правовий захист престарілих людей Соціальна робота з людьми похилого віку Організації та установи Міністерства праці та соціальної політики	Індивідуальні завдання. Опитування
6	Соціальна робота з інвалідами	6/4	Міжнародні аспекти правового захисту інвалідів Сучасні стратегії забезпечення рівних можливостей для інвалідів	Індивідуальні завдання. Питання
7	Соціальна робота у сфері зайнятості	6/4	Поняття зайнятості та безробіття в Україні Напрямки діяльності державних закладів та установ з працевлаштування громадян Технології працевлаштування громадян у	Обговорення Питання Тести

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			центрах зайнятості	

Рекомендована література

Основна література:

1. Андрущенко В.П., Бех В.П., Лукашевич М.П. Актуальні проблеми теорії і практики соціальної роботи на межі тисячоліть. Кн. 1 / В.П. Андрущенко, В.П. Бех., М.П. Лукашевич. Ін-т вищ. освіти АПН України; Держ. центр соц. служб для молоді. – К.:УДЦССМ, 2001. – 344 с.
2. Безпалько О.В., Зверева І.Д., Петрочко Ж.В. Інтегровані соціальні служби: теорія, практика, інновації : Навч.-методичний комплекс / О.В. Безпалько, І.Д. Зверева, З. П. Кияниця та ін.; за ред. І.Д.Зверевої, Ж.В. Петрочко. К. : Фенікс, 2007. – 528 с.
3. Зверева І.Д., Безпалько О.В., Харченко С.А. Соціальна робота в Україні: Навч. посібник / І.Д. Зверева О.В. Безпалько, С.А. Харченко; за заг. ред. І. Д. Зверевої. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 256 с.
4. Зверева І.Д. Соціальний супровід сімей, які опинилися в складних життєвих обставинах / за ред. І.Д. Зверевої. – К.: ДЦСССДМ, 2008. – 250 с.
5. Капська А.Й. Соціальна робота: Навч. посібник / А.Й. Капська. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 325с.
6. Лукашевич М. П., Мигович І.І. Теорія і методи соціальної роботи : Навч. посібник / М.П. Лукашевич, І. І. Мигович. К.: ПАУП, 2002. – 136 с.
7. Лукашевич М. П., Семигіна Т.В. Соціальна робота: теорія і практика : Навч. посібник / М. П. Лукашевич, Т. В. Семигіна. — К.: Каравела, 2009. – 368 с.
8. Максимова, Н. Ю. Соціальна робота з сім'єю: Навч. посібник / Н.Ю. Максимова. – К.: КНУ, 2015. – 351 с.
9. Поліщук В.А. Теорія і методика професійної підготовки соціальних педагогів в умовах неперервної освіти / В.А. Поліщук. – Тернопіль: ТНПУ, 2006. – 424с.
10. Семигіна Т.В., Мигович І.І. Теорії і методи соціальної роботи: Навч. Підручник / за ред. Т.В. Семигіної, І.І. Миговича. – К.: Академвидав, 2005. – 328 с.
11. Тюття Л.Т., Іванова І.Б. Соціальна робота (теорія і практика): Навч. посібник / Л.Т. Тюття, І.Б. Іванова. – К.: Україна, 2010. – 408с.

Інформаційні ресурси.

1. Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>.
2. Закон України. «Про освіту». [Електронний ресурс]. — [Режимдоступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>];
3. Національний Класифікатор професій ДК 003:2010 [Електронний ресурс]. —Режим доступу: <http://dovidnyk.in.ua/directories/profesii>.
4. Національна рамка кваліфікацій. [Електронний ресурс]. — Режим доступу:<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.15 року № 266 «Прозатвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». [Електронний ресурс]. — Режим доступу:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF>

6. Законодавство України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua>.
7. Національна бібліотека ім. В. Вернадського [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/>.
8. Система дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля – <http://moodle.snu.edu.ua/>
9. Сайт №2 системи дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля – <http://moodlesti.snu.edu.ua/>

Методичне забезпечення

1. Зверева І.Д., Безпалько О.В., Харченко С.А. Соціальна робота в Україні: Навч. посібник / І.Д. Зверева О.В. Безпалько, С.А. Харченко; за заг. ред. І. Д. Зверевої. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 256 с.
2. Капська. А.Й. Соціальна робота: Навч. посібник / А.Й. Капська. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 325с.
3. Лукашевич М. П., Мигович І.І. Теорія і методи соціальної роботи : Навч. посібник / М.П. Лукашевич, І. І. Мигович. К.: ПАУП, 2002. – 136 с.
4. Лукашевич М. П., Семигіна Т.В. Соціальна робота: теорія і практика : Навч. посібник / М. П. Лукашевич, Т. В. Семигіна. — К.: Каравела, 2009. – 368 с.
5. Максимова, Н. Ю. Соціальна робота з сім'єю: Навч. посібник / Н.Ю. Максимова. – К.: КНУ, 2015. – 351 с.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Присутність на заняттях та засвоєння лекційного матеріалу за темами	60	20
Присутність на заняттях (у період настановної сесії) та своєчасне виконання самостійних практичних завдань у межах тем	-	30
Індивідуальна робота	20	30
Залік (тест)	20	20
Разом	100	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі	ОцінкаECTS	Оцінка за національною шкалою
-------------------	------------	-------------------------------

види навчальної діяльності		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Дотримання академічної доброчесності за курсом ґрунтується на внутрішньо-університетській системі запобігання та виявлення академічного плагіату. До основних вимог за курсом віднесено - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Перевірка текстів на унікальність здійснюється однаково для всіх здобувачів засобами: – за допомогою програмного забезпечення Unicheck і засобів системи MOODLE; за Internet-джерелами – за допомогою програми Antiplagiarism.net.

Завдання і заняття:

Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Здобувачі мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку здобувачі зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача. Здобувач вищої освіти має право на оскарження результатів оцінювання.

Поведінка в аудиторії:

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. На аудиторні заняття слухачі мають з'являтися вчасно відповідно до діючого розкладу занять, яке міститься на сайті університету. Під час занять усі його учасники мають дотримуватися вимог техніки безпеки.